Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

HE 86/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 19.9.2025

Hallitusneuvos Minnamaria Nurminen

Yleistä

- Puolustusministeriö pitää esityksessä sote-järjestämislakiin ehdotettua sääntelyä hyvinvointialueen Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle, Natolle tai Suomen muille sotilaallisille liittolaisille annettavasta virka-avusta **kannatettavana**.

- Sotilaallisen maanpuolustuksen näkökulmasta on ensiarvoisen tärkeää, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä uudistetaan muuttuneessa turvallisuusympäristössä huomioiden poikkeusolojen ja maanpuolustuksen tarpeet.

- Puolustusministeriö kannattaa esityksessä ehdotettua mallia, jossa **Puolustusvoimat toimii virka-avun pyytäjänä tilanteissa, joissa Pohjois-Atlantin liitto, sen jäsenmaiden asevoimat tai muut Suomen liittolaiset** tarvitsevat apua terveydenhuollon palveluiden järjestämisessä.

- Siten varmistettaisiin, että varsinaisen virka-apupyynnön esittäisi **suomalainen viranomainen**, mikä vastaisi puolustusministeriön käsityksen mukaan paremmin vallitsevaa virka-apua koskevaa oikeustilaa.

- Lisäksi **turvattaisiin Puolustusvoimien tilannetietoisuus** hyvinvointialueiden ja ulkomaisten sotilasviranomaisten välisestä yhteistyöstä.

Lakiehdotuksen 53 a § Virka-apu Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle ja Pohjois-Atlantin liitolle

- Lakiehdotuksen 53 a §:n 1 momentin mukaan ”virka-avun antamisen olisi oltava **virka-avun pyytäjän vastuulle kuuluvien** henkilöiden terveyden turvaamisen kannalta välttämätöntä”.

- Säännöksessä tarkoitetut kansainväliset joukot eivät ole terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annetussa laissa tarkoitetulla tavalla virka-apua pyytävän eli Puolustusvoimien terveydenhuoltovastuulla eikä asiasta ole puolustusministeriön näkemyksen mukaan muutakaan sääntelyä.

- Puolustusministeriö pyytää sen vuoksi tarkentamaan mainittua virkettä seuraavasti: …”**Virka-avun antamisen on oltava henkilöiden terveyden turvaamisen kannalta välttämätöntä**.”…

Lakiehdotuksen 53 c § Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyön rahoitus

- Puolustusministeriö katsoo, että lakiehdotuksen 53 c § :n 2 momentin viimeiseen virkkeeseen, jonka mukaan ”Valtioneuvoston päätös valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä hyvinvointialueiden ja Puolustusvoimien kanssa” tulisi **lisätä myös puolustusministeriö.**

- Puolustusministeriö pitää ministeriötason tilannetietoisuutta ja vaikutusmahdollisuutta päätöksen valmistelussa tärkeänä erityisesti silloin, kun kyse on yhteistoiminnasta kansainvälisten joukkojen kanssa.

Puolustusvoimista annetun lain muuttaminen

- Puolustusministeriö esittää, että puolustusvoimista annetun lain 9 § :ään, jossa säädetään terveydenhuollosta, lisättäisiin **uusi 2 momentti, johon sisällytettäisiin informatiivinen viittaus** seuraavasti:

- *Hyvinvointialueen velvollisuudesta antaa Puolustusvoimille, Pohjois-Atlantin liitolle ja sen jäsenmaiden asevoimille sekä muille Suomen liittolaisille niiden tarvitsemaa virka-apua terveydenhuollon palvelujen järjestämisessä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 53 a §:ssä*.

Muut huomiot

- Puolustusministeriö pitää lisäksi tärkeänä, että ennen yhteisen suunnittelun käynnistämistä huolehditaan turvallisuuteen liittyvistä seikoista, kuten turvallisuusluokitellun tiedon käsittelyn asianmukaisesta järjestämisestä.

- Puolustusministeriöllä ei ole muuta huomautettavaa esityksestä.